

“UKRAINIAN LABOR NEWS”

Published semi-weekly by the Ukrainian Labor News Ass'n
cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man.

Subscription per year \$4.00
Telephone: St. John 1465.

“УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ”

часопис для робочого люду — виходить два рази на тиждень:
В СЕРЕДУ І СУБОТУ.

Видає Стіваришене “Українських Робітничих Вістей”
Передплата на рік \$4.00

Руконисий не звертаєт ся.

Адреса:—

UKRAINIAN LABOR NEWS
cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

НЕВДАВШИЙ СЯ ХЛЯП.

Визначні дипломати всіх капіталістичних країв привикли творити свої діла з великим шумом і криком, щоби надати їм більшої ваги. Коли такий дипломат хоче кудись вийти, десь щось говорити, то еше за дово до того часу, поки він се зробить, преса розтрубить вже по цілм світі і то розтрубить “без його відома”. Читач лише дивуєт ся: звідки преса вже про се знає. Та не всі дипломати такі щасливі, а особливо “наші”, українські. Про “роботу своїх дипломатів” ми дізнаємось по найбільшій часті аж тоді, коли вони вже доконали свого діла. Розікрали, наприклад, укр. “дипломати” казну, то віденська “Воля” донесе нам вже тоді, коли вони ще захопили з нею краденим поділительсь. Заключити петлюрівське “правительство” союз з польською шляхтою, ми дізнаємось про него тоді, як точки того союзу переводять ся в життя на спни укр. селян і робітників.

Та не всім дипломатам однаковд усміхаєт ся фортуна, що про одних пишуть за богато, а про інших і не згадують, так що мимоволі приходиться ся деяким дипломатам самим про себе писати. До таких нещасливців належать, як каже укр. патріотична преса, “дипломати поневолевних націй”.

Наприклад, щоби заставити заграничну пресу говорити про себе, укр. “дипломати” примушені устроїти денебд в першорядній кавярні якоїс європейської столиці скандал, або тягнути один другого до суду за крадени гроші, чи за посяду в заграничній місці, нарешті, навіть устроїти на Україні жидівський погром з десятками тисяч жертв.

Зі всіх дипломатів “поневолевних націй” щасливими оказались тільки дипломати Польщі. Еше за пару місяців до поїздки Пилсудського до Парижа, трубіла вже про се загранична преса. А може се тому, що Падзкі тепер вже “не є поневоленою нацією”? Та як би там не було, але все-ж таки про них пишуть, а про “наших”, то й жадний чорт ані дуду. Та хоч-би і “рідна преса”? Заплатиш — напише, а не заплатиш — зломить назве. Щасливими оказались лише ті “дипломати”, що еше завчасу постарались о власні органи. Та таких щасливців всіх можна перелічити на пальцях навіть не роззубаючись.

До таких щасливців належить бувший голова двох українських “правительств” і одної Директорії, В. Винниченко. Посварив ся з своєю давньою патнеркою, “головним отаманом” Семеном першим і послідним, і рившиши його “розторочити” своїм авторитетом, заснував “Нову Добу” і помістив в ній власноручного отвертого листа до комуністів і революційних соціалістів Зах. Європи і Америки, в котрім виразно заявив, що такої держави як “Укр. Нар. Республіка” і її правительство не існує, і підписав ся:

“бувший Міністер-Президент перших двох правительств Укр. Нар. Республіки.

Перший Голова Директорії “Укр. Нар. Республіки”.
Член Закордонної групи “Укр. Ком. Партії”.

Здаєт ся — несогріший дипломатичний хляп!

А що з того вийшло? Передаркували декотрі робітничі масониси сей лист, та й то дали від себе замітку, що в деяких місцях не годять ся з його змістом.

І нагадав собі Винниченко дні “вдродження нації”: паради, білі коні, крики “слава Директорії”, у всіх кийвських соборах в дзвони дзвонять, попи, архирей з хрестами, образами, хоругвами чередою валють на зустріч...

Правда, Винниченко, як голова “правительств”, казав (мабуть на папері у “Вдродженю Нації”) Петлюри: Семене, уважай, щоби парада була без попів, бо ми-ж якіс соціалісти. Семене, розумієт ся, приобіцав, але коли прийшло до діла, то бодай на піз дороги, а попи-та архирей таки вийшли з хрестами.

Для Винниченка, як для соціаліста, парада з попами була неприємна, але як для дипломата та цієї письменника з широкую душою, то се був таки порядний хляп у “вдродженю нації”. Ось як лише про ці паради з попами і своєю в них участь сам Винниченко у “Вдродженю Нації”:

“Я знав, наприклад, що сі війська (що устроювали йому і Петлюри парад) через місяць будуть гнати нас з України, що більша частина сіх військ складена з такою-елементу, який не задовольнит ся сьмими парадами і славословіями, який захоче не тільки національно, але і соціально перемоти. Крім того я знав, що дієт ся по всьому краю; знав, що там відбувають ся не парадоване, а жорстока боротьба” і т. д. І “через те” — каже він далше — “мені соромно було брати участь...”

Та соромитись паради з попами, чи знати, що через місяць ті, котрі нині парадують, будуть гнати Винниченка з Кийва — се що іншого, а брати участь в параді, чи “знати”, а мовчати — знова що іншого. Там поза парадом по цілм краю йшла боротьба за соціальне визволене, про котру Винниченко знав, а тут, в Кийві, на Софійській площі, з попами і кадилами йшло “вдроджене нації”. Знаючи одно і друге, Винниченко все таки, як соціаліст, але “український”, вибрав послідне, тобто, “вдроджене”.

Але Винниченко, як голова “правительств” знав еше не таке; він знав, наприклад, що Німці прийдуть на Україну і навіть знав, чому вони прийдуть. Ось що він про се каже в “Вдродженю Нації”:

“Хуторянка (правительство “У. Н. Р.”), якого він був головою з хусточкою в руках і заїдаканими очима звернула спочатку до народів усього світа з жалями і проклятами на большевиків”, — а коли ті народи зігнали холодними на плач “хуторянки”, то тоді:

“Українське Правительство через свою мирову делегацию (в Берестю Литовським) звернуло ся 12 лютого с. р. (1918) до німецького народу за допомогою проти грабінників. Німецький народ згодин ся допомогти нашому народови і вислав на Україну військо”. (“Вдроджене Нації”, том II.)

Таке пояснене давав — каже Винниченко — голова ради народних міністрів про запрошене на Україну Німців. А що робив тоді Винниченко? Розумієт ся, він з тим не годив ся, так як не годив ся і на паради з попами; але що-ж було робити,

коли се було необхідне для “вдродження нації”. Пришло ся не перечити.

Се еше не все, що знав Винниченко і з чим як соціаліст не годив ся, але як “український” — не перечив.

Коли в Одесі висіли французські війська і не тільки укр. робітники і селяни повстали проти них, але навіть, як каже О. Назарук в книжці “Рік на Великій Україні”, “др. Луценко, “отаман Херсонщини” просив у Директорії дозволу напасти в Одесі на французські війська і “скинути їх в море”, а Директорія заборонила йому робити се. Памятаю тільки, — каже Назарук, — що з него до сліз сміяли ся, коли він попросив о згаданий дозвіл”.

А що робив тоді Винниченко, як голова Директорії? Коли Назарук, якого Директорія послала до Одеси для переговорів з Французами, зайшов до Директорії перед своїм віздом, щоби порадитись в сій справі з Винниченкоком в “чотири очи” і дістати від него інформації, як йому поступати при переговорах, то Винниченко сказав йому сідуюче:

“Не вжайте ся з тим, що там зажадають мого уступленя — за большевизм. Я готов уступити”.

Селяни і робітники повстали проти Французів, старий Луценко просив у Директорії позволеня скинути Французів в море, але Винниченко готов лише сам був уступити, чим прогнітивши Французів.

І він уступив. Чи щоби не прогнівити Французів, чи може сего вимагало “вдроджене нації”, — невідомо, а відомо, лише, що він згодин ся лише сам уступити, ніж дати дозвіл Луценкови на скинене Французів в море або піти до тих робітників і селян, котрі стали проти Французів.

Винниченко уступив і поїхав до Відня. Там написав своє “Вдроджене Нації”, висповідав ся з своїх гріхів “вольних і невольних” і віддихнув від “труді праведних”. Віддихав аж доки його “український соціалізм” не перемінив ся на “український комунізм”. А відчувши в собі силу “українського комунізму”, ривш зробити еше один великий хляп, — на сей раз вже “чисто комуністичний”.

Іду на Україну!

А щоби сей “комуністичний” хляп вийшов більше сензаційним, то відіжджаючи Винниченко написав отвертий лист до укр. “клясово-несвідомі” інтелігенції, заклинаючи її полішити віденські та інші кавярні і їхати за ним на Україну будувати “український комунізм”. Не дивлячись — на авторитет, сей лист Винниченка зістав ся голосом вопіючого в пустині. “Клясово-несвідомі” інтелігенція їстуне лише у Винниченковій “комуністичній” уяві, бо в дійсності вона свідомо свого діла і знає до чого стремить. Се мусів розуміти і Винниченко, але йому, як голові “двох правительств” і одної Директорії, без хляпу ніяк не можна було обійтись.

І от він в тім листі поучає “клясово-несвідому” інтелігенцію такими словами в імя комунізму:

“Ворожі до комунізму люди агітують проти него дрібенькими аргументами: показують на ті чи на інші особи, що займають тепер керуюче місце на Україні, на ті чи інші дефекти в їхній політиці, виставляють свої побажання, умови, але коротенькі маленькі, помилкові, політиканські. Але що значить одна чи друга окрема особа в нечуваній велитенській сутічці двох світів...”

Інтелігенція сі доводи не образумила, а свідомі робітники казали: Нехай їде, побачимо, що з того буде. Побачимо, що за комуніст з него на ділі, бо на папері його — тягнє за українським кадилом.

Аж нарешті Винниченко в Москві. Не зважаючи на телеграми зза кордону і з Петрограду, на стацію не вийшли ні попи ні архирей на зустріч, дзвонів не чути, ні “слава” не гремить. А тут еше треба шукати кімнати. (Винниченко, мабуть, думав, що в комуністичній країні кімнати самі будуть шукати за мешканцями.) Нарешті зобачене з Радиком.

І що-ж се таке? Підчас побаченя Радик бігає до телефону, в розмові перескакує з теми на тему... Се-ж просто зневага! Переднім сидить голова двох “правительств” і одної Директорії, а той собі то до телефону, то з теми на тему. Розумієт ся, що всім відомо, що совітські провідники обтяжені надмірною працею, що навіть на засіданя Другого Конгресу III Інтернаціоналу Бухаріна привозили розхристаного, без шапки, бо нема часу і одіти ся, але Винниченка се мало обходити.

Але Радик хоч бігає до телефону, то все таки говорив по товаришськи, а от інші:

Троцький радить йому, Винниченкови, їхати хоч на місяць до Петрограду та придивитись до комуністичного будівництва. Годни, після того як Винниченко на побаченє з ним спізнів о годину, не мав часу його прийняти. Само собою, що Винниченко уважав за образ до себе їхати до Петрограду учитись комуністичному будівництву і поїхав на Україну. Та і там те саме лих: ні Раковський, ні Мануїльський своїх портфельів у ніг Винниченка не зложили. Бері, кажуть йому, місце заступника голови ради народних комісарів і портфель міністра заграничних справ, закачай рукави і працюй.

Авже-ж! так таки просто і працюй без дзвонів і парадів обурилось українсько-“комуністичне” серце Винниченка. Буде, каже він, працювати, але міністрів сам понаставляю, крім того хочу мати право рішачою голосу в Політбюрі.

“Але сего не можна було перевести без ухвали повного засіданя Центрального Комітету” (“Раковський про Винниченка”, “У. Р. В.” з 29. січня. — Ред.).

Але Винниченко, як голова двох “правительств” і одної Директорії, жадних Центральных Комітетів не признає і ставить радянському правительству ультиматум. Коли-ж його ультиматум відкинули, він пакє ся і... за кордон, до “мужів” від “українського комунізму” у Відні на пораду. А відіжджаючи з України, робить ще один хляп, в формі листа до укр. робітників і селян. Але сей послідний хляп підхопили укр. чорпоселенні газети в Америці і Канаді, обкадили його греко-православними та католицькими кадилами і передали “забвеню”. А свідомі укр. робітники почувши про таку історію, сказали: “Не буде з чорта мяса, бо він не пасєт ся”.

І “возмутіша ся zelo” Винниченко! Забув про своє поученє “клясово-несвідомій” інтелігенції, що тільки “ворожі до комунізму люди агітують проти него дрібенькими аргументами, показують на ті чи інші особи, що займають тепер керуюче місце на Україні, на ті чи інші дефекти в їхній політиці”, і починає сам залу кампанію в “Новій Добі” проти радянських провідників, називаючи їх “українцями на прокат”, “комунізованими Російською Комуністичною Партією”. І так без кінця і краю на всіх і вся, і кричить, що “революція в небезпеці”, і закликає пролетаріят Європи спасати комунізм. Коли-ж робітничі часописи в Америці і Канаді виступили в обороні борців радянських республік перед сими наклепами голови двох “правительств” і одної Директорії, то Винниченко і на них — “мальчишки без штанов”. Виступили в обороні радянських республік бувши Винниченкови товариші в Берліні, як Винниченко і на них — “малі парубчакі з Берліну”, посладаючи на адресу

т. в Нью Йорку, Вінніверу і Берліні грубу вуличну російську пісенку, пророкуючи в ній, що нелюбі йому люди колись остануть в дураках. Та поки вони остануть, то на адресу Винниченка “мальчишки без штанов” вже можуть сказати:

Понапрасну “муже” ездил,
Понапрасну ножки бил!
И премьера не получил,
И в дураки угодил!

Волинець.

РОЗКОЛ ШВАЙЦАРСЬКОЇ СОЦІАЛІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ

(Продовженє.)

Заклади опортуністів.

Найцікавіші заклади належать Робертвю Грімови, типічному центристови, котрий може бути найліпшим промовцем в цілій Швайцарії. В своїй промові він найбільше поставив проти 2, 3 і 21 точок умовин, далі він заявив себе ворогом перечищена партії.

“Коли треба виключити з партії всіх дрібних буржуїв, то доведеть ся нагнати геть половину партії, бо половина партії складаєт ся з дрібних міщан” (тут йому ліво понаскали в долоні). Він ставив за велику числом партію і радів, що до них прихилили ся дрібні буржуї. Він був рішучим ворогом нелегальної потайної діяльності і уважав методи III Інтернаціоналу нечесними, бо-ж як можна бути супротивником Амстердамського Конгресу залшаючись одночасно в його рядах для пропаганди ідей комунізму.

От до тих точок і приходили всі його найголовніші думки.

Та перейдемо тут до П. Грабера. Сей передовик повідомив всіх, що він завжди був ворогом націоналізму і за часів війни голосував проти воєнних кредитів. Далі він потішив зібране поданєм звіту про свою участь в Циммервальдській Конференції і що він потім був найщирішим оборонцем російської революції, а що до Бернської Конференції, тож вони скликали її не для боротьби проти Росії, але для вдродження соціалізму. Нарешті, Грабер, хотів-би, щоб всі дуже поважали вдрубний національний характер соціалізму в кожній країні та щоб повсюди поміж соціалістами панувала велика лагідність.

Нам цікаво було тут перетрусити сі аргументи, сілком за Ембером Дромом та Вельтом, бо-ж се є та сама аргументація, що нею в Америці орудують всі “Народні Волята Слова”, а в Галиччій “Вперед” і ніколи не прогавлять моменту нею покористуватись.

Грім не хоче нагнана міщанства з партії і уважає себе марксістом. Але-ж чи се не ясно, що соціалістична партія не може керувати клясовою боротьбою пролетаріату, бо дрібні міщани не розуміють клясової боротьби і почувують себе чужими в робітничій партії, що сі елементи в сути є ворожими до соціалістичної революції? Але що то обходить Гріма, коли він сам належить до породи дрібних буржуїв і лукавих ворогів комуністів. Він є ворогом нелегальної організації, бо знова таке через свою дрібно-буржуазну побожність до буржуазного ладу, через свою “безнадійну надію” на лагідний соціалізм, що прийде сам собою і своїм приходом не потурбує ні одного буржуя. Комуністи знають, що буржуазія не спиняєт ся перед розгоном легальних партій і тюрмою, на се є одна відповідь: організуватись нелегально і далі провадити нещадну боротьбу за соціалізм.

Що-ж до “нечесности” входження з метою пропаганди в професійні спілки, які належать до жовтого Амстердаму, та на се повинно відповідати рішуче і принагідно зсувати тут тактику комуністів.

Комуністи уважають своєю повинністю бути скрізь, де гуртують ся масові організації робітництва, бо до клясово-освідомленя пролетаріату іншого шляху нема. Ріжниця між центристами і комуністами полягає саме в тому, що комуністи уважають організації Апелльтона і Гом-

преса за жовті і хочуть зорганізованих там несвідомих робітників прихилити до комунізму, а зрадників провідників викинути зі смієм до коша, тоді як Грім хотів би зберегти жовтий Професійний Інтернаціонал і на славу капіталізму і загин соціалізму мирно працювати з агентами буржуазії.

Грім уважає нечесним вкідити в робітничі маси і відтягати їх від своїх зрадливих лідерів. Але се тим шляхом большевики розбивали армію Колчака, Денкіна, Вранглія Петлюри. Там в заплію комуністи засновували свої чарушки і прихилили до Совітської Росії селян і робітників, се-ж комуністи-боротьбісти в листопаді 1919 року послали своїх агітаторів до армії Петлюри і таким робом здійснили її перехід (Волюх) до червоної армії, а раніше сам Петлюра жалів ся, що большевики, боротьбісти та незалежники поприкакали за часів директорії в Чорноморській Кіш і дезорганізували там республіканську армію. Пригадаймо також розстріл в Кийві українських воєнків, оскаржених в большевизмі і в “москвичизмі”. Та Грімови до того нема діла. Він хоче “чесно працювати” з буржуазними пахолаками і несвідомі, трудящі маси замішати в лабах буржуазних намірів.

Вибрики швайцарської демократії.

Та мабуть в найгіршому стані опинив ся П. Грабер. То він боронив Совітську Росію, коли “la Sentinelle” накидалась на неї мокрим рядном і коли соціал-патріоти усували з редакції палкого оборонця пролетарської революції, Ембера Дро, а натомість містили статі Мартова проти Росії. Але найбрудніша справа стала ся тоді, коли “le Droit du Peuple”, орган соціал-патріота і привєря Грабера, Нена в Лозанні, друкувала статі на користь недобитків армії Вранглія! Цинізм Грабера і центристів осигнув тут своєї найвищої точки. Було ясно, що сукупне перебуванє в лавах одної партії з тими панствами було цілком не можливию а навіть дуже шкідливим для справи революції. Між Грімом і Грабером, а Ембером Дро і Вельтом зяло неперехідне провале, між правими і лівими стояла непереможна барикада.

Далі Грабер обстоює національні особливости соціалізму в кожній країні, мов не знаючи, що в кожній країні боротьба клясів існує таки і досі і що неминує мусит повстати скрізь пролетарська революція і розломити в пень буржуазний лад. Ся хвалена автономія “національних соціалістів” є тільки собі захистком для збереженя своїх зрадницьких становищ. “Ми, мовляв, самі знаємо, що робимо, се наше діло докладно знати, коли робити революцію”. В дійсності дуже до серця припадає той Інтернаціонал, котрий не має в собі нічого інтернаціонального. Він також дуже боронить “толеранцію до всіх течій”, — тобто, “роби революцію в спільчій з контрреволюцією”, — так луняє програма Грабера.

Супроти центристів і соціал-патріотів розвинув свою діалектику Ембер Дро; сей звертав всю увагу на принципи комунізму, на засади радянської влади і на суть ідеї пролетарської диктатури.

Коли центристи відкидають 21 точок умовин, то вони роблять се не тому, що якась точка їм не підходить, а тому, що вони в самій основі не визнають принципів Комуністич-

ного Інтернаціоналу, що вони тільки шукають заціпок, щоби ухилитись від революційних завдань. Відповідаючи на закиди, що комуністи в насильстві бачуть соціалізм, він відповідає: “Ви кажете про наш насильні засоби. Ми говоримо: вся влада пролетаріату, а буржуазію повинно розчавити. Се не пролетаріат так кохает ся в насильній революції, не нам вибирати нашу зброю, се буржуазія сама нам її накидає. Ви хочете заснувати такий Інтернаціонал, що не був-би ні II, ні III, і не мав би ніякого числа, але в дійсності Сноуден і Лонгє тільки дурять маси своєю прихильністю до Росії, а в дійсності працюють проти неї”.

Ембер Дро закінчує промову закликом до єдності дрібних революціонерів і до розколу від правих опортуністів і соціал-патріотів.

Вельт виразно підкреслив, що III Інтернаціонал не вимагає “зробити революцію”, але підготувати її і коли настане момент, то дійсно стати її керівником. Для того і потрібні нам нелегальні організації і праця в нетрах професійних спілок.

Все показувало на рішучу ясність позиції комуністів і лукаві хитрощі “демократів”, які в своїх промовах намагались і революцію боронити і диктатуру пролетаріату привикти, боротьбісти та незалежники охоронити і незмітність буржуазного ладу захистити.

(Кінець буде.)

ного Інтернаціоналу, що вони тільки шукають заціпок, щоби ухилитись від революційних завдань. Відповідаючи на закиди, що комуністи в насильстві бачуть соціалізм, він відповідає: “Ви кажете про наш насильні засоби. Ми говоримо: вся влада пролетаріату, а буржуазію повинно розчавити. Се не пролетаріат так кохает ся в насильній революції, не нам вибирати нашу зброю, се буржуазія сама нам її накидає. Ви хочете заснувати такий Інтернаціонал, що не був-би ні II, ні III, і не мав би ніякого числа, але в дійсності Сноуден і Лонгє тільки дурять маси своєю прихильністю до Росії, а в дійсності працюють проти неї”.

Ембер Дро закінчує промову закликом до єдності дрібних революціонерів і до розколу від правих опортуністів і соціал-патріотів.

Вельт виразно підкреслив, що III Інтернаціонал не вимагає “зробити революцію”, але підготувати її і коли настане момент, то дійсно стати її керівником. Для того і потрібні нам нелегальні організації і праця в нетрах професійних спілок.

Все показувало на рішучу ясність позиції комуністів і лукаві хитрощі “демократів”, які в своїх промовах намагались і революцію боронити і диктатуру пролетаріату привикти, боротьбісти та незалежники охоронити і незмітність буржуазного ладу захистити.

(Кінець буде.)

Справа Рос.-Укр. Договору на Осьмім Зізді Совітів.

Дня 29. грудня під председательством М. І. Калініна відбуло ся останнє засіданє пленуму VIII Всеросійського Зізду Совітів.

По привітних промовах представника Бухарської Республіки т. Мухамеда і представника сектантів-комуністів т. Трегубова і докладі т. Владимирського про полішенє совітських органів — Зізду перейшов до докладу т. Раковського про договір між Совітською Росією і Радянською Україною, про воєнний і господарський союз обох республік.

Доклад тов. Раковського.

Доклад свій т. Раковський почав коротким умотивованєм договору: Робітничо-Селянська Революція, усунувши клясовий гніт буржуї і поміщиків, тим самим скасувала національний гніт. Мова перестала бути засобом поневолення, а заборні війни — національні війни зійшли з програми робітничо-селянського правительства. Наслідком сього на території бувшої російської імперії визволені робітники і селяни утворили свої республіки. На Україні повсталла Українська Радянська Соціалістична Республіка. Від першої хвилі своєї історія Українська Радянська Республіка, що повсталла зі спільної боротьби російської і української пролетаріату, орієнтувала ся на Совітську Росію. До сеї орієнтації українських робітників і селян заставляли як глибока свідомість спільности інтересів з робітниками і селянами Росії, так і міжнародний імперіалізм, який вибрав Україну місцем своїх виступів проти Совітської Республіки взагалі. В боротьбі проти міжнародного імперіалізму Україна могла знайти підтриманє і підпору тільки в Совітській Росії. Третьня боротьба України проти імперіалізму привела до тісного союзу Росії і України, до якого поїхав також Україну і спільність господарських і суспільних інтересів.

Ознайомивши з основами політики України у відношеню до Р. С. Ф. С. Р., т. Раковський перечитав проект договору про воєнний і господарський союз України і Росії.

На пропозицію більшости делегатів Зізду подтвердити вислуханий договір і перейшов до дискусії з приводу докладу т. Троцького про відбудову транспорту.